

האחד השבועי

שיעורו השבועי
של מרן ראש הישיבה המקובל הצדיק
רבנו בניהו יששכר שמואלי שליט"א

גליון מס' 26
חג השבועות - נשא התשפ"ד

קדושת חג מתן תורה

- ההשתלשלות הדברים מרגע שבאו למדבר סיני • 'יום המיוחס' • תיאור מעמד הר סיני • למה ערים כל הלילה?, סוד ומעלת תיקון ליל שבועות • כ"ד ספרים - קישוטי כלה • ליל שבועות אצל מרן הבית יוסף • מעלת הטבילה בלילה • לא להרבות בשינה • הנהגות החג לפי הסדר • כוונות הטבילה • כפרה על 563 כריתות בלילה אחד!

"יום המיוחס"

למחרת, ביום שני ב' בסיון, עלה משה רבנו בהשכמה אל ההר - שכל עליותיו היו בהשכמה - ושם נצטווה מהקב"ה לבקש מעם ישראל שיקבלו עליהם את התורה, ויהיו קנויים וכנועים לקב"ה, כך אמר הקב"ה: "יש לי תורה יקרה, חמודה, אני רוצה שיקבלו אותה, וזה טוב בשבילם, יש בה רמ"ח מצוות עשה, שס"ה מצוות לא תעשה, כנגד רמ"ח איברים, ושס"ה גידים של האדם".

אבל מה הבקשה שלי? "ואתם תהיו לי ממלכת כהנים וגוי קדוש", מה זה כהנים? שָׁרִים - כל אחד יהיה שָׂר, מה זה שָׂר? שימשול על היצר הרע שלו, ימשול על רוחו, ליבו יהיה ברשותו, לא יחיה בהפקרות שכל מה שאומר לו יצר הרע, יאללה, ילך יעשה... לא! אני רוצה שכל אחד ישגיח על עצמו, יהיה שָׂר ומושל ברוחו, מושל על היצר הרע שלו.

ככה אמר הקב"ה לומר לישראל, ומשה ירד מההר, ואמר את זה לעם ישראל, וענו כולם פה אחד, "כל אשר דיבר אלקים נעשה". "מקבלים עלינו את התורה, כל רמ"ח מצוות עשה ושס"ה מצוות לא תעשה, באהבה גדולה. בטח! זכות היא לנו!"

והיום הזה, ב' בסיון, נקרא "יום המיוחס" שזה היום שנאמר בו "ואתם תהיו לי ממלכת כהנים". ולעולם בכל שנה, יום הכיפורים יחול באותו יום בשבוע שחל יום המיוחס, למשל, השנה (תשפ"ד) יום המיוחס חל בשבת, אז גם יום הכיפורים הקרוב יחול בשבת.

רצוננו לראות את מלכנו

ביום שלישי ג' בסיון, שוב משה רבנו עולה להר בהשכמה, וקודם כל, משיב את הדברים להקב"ה, שישראל אמרו פה אחד כל אשר דיבר אלקים נעשה, כולם מסכימים, "בניך מאמינים בך, מקבלים כל מה שתאמר להם!". ואפילו שהקב"ה כבר יודע מה אמרו, ואם כן מדוע משה צריך לומר? אלא, זה מנהג דרך ארץ שהשליח צריך להשיב תשובה, אפילו שהמשלח יודע את התשובה.

מדוע הקב"ה לא דיבר אתנו כלום בראש חודש סיון?

הנה זכינו לשבת קודש, השבת שלפני חג השבועות, שנקראת "שבת כלה", ונקראת גם "שבת דרך ארץ", וזכינו גם להגיע בערב שבת, ליום הקדוש יום ראש חודש סיון.

הנה כל התכלית של יציאת מצרים - שהקב"ה גאל אותנו והוציא אותנו ממצרים ביד רמה, היא כדי ש"על ההר הזה תעבדון את האלקים בצאתכם ממצרים", כל התכלית היא: "ואחרי כן יצאו ברמוש גדול" - הרכוש הרוחני - קבלת התורה.

וזה גם תכלית כל הבריאה כולה, שהרי בבריאת העולם הקב"ה התנה עם כל מעשה שמים וארץ, שקיומם תלוי בתנאי שישראל יקבלו את התורה בשישי בסיון.

קבלת התורה היתה ביום החמישים מציאת מצרים - שזכינו לצאת ממ"ט שערי טומאה. בחמישים יום הללו של ספירת העומר, כל יום יצאנו מעוד שער של טומאה, ובכל יום, כל אחד מישראל, קיבל הארה גדולה וקדושה גדולה בנשמתו, כדי שיוכל להגיע לאור הגדול, ליום הקדוש הזה, לקבל את התורה ברמ"ח איברינו ושס"ה גידנו.

בשנה של יציאת מצרים וקבלת התורה, חל ראש חודש סיון ביום ראשון, ביום הזה הגיעו ישראל למדבר סיני. וחגנו במזרח הר סיני.

באותו יום, ישראל באו "כאיש אחד בלב אחד", כמו שכתוב "ויחן שם ישראל נגד ההר", "ויחן" לשון יחיד, ולא "ויחננו", כאיש אחד, כמו שכתוב "ויסעו מרפידים", עזבו את ה"רפידים", רפידיים מלשון פרוידים, ומלשון רפיון בתורה, אלא כולם בלב אחד באהבה כלולה. כי כאשר רוצים לקבל את התורה, צריך להיות כלי ראוי לקבלת התורה, ואין כלי ראוי כמו אהבה ואחווה.

באותו יום שבאו למדבר סיני, למרות שכבר הגיעו למקום, הקב"ה עדיין לא דיבר איתם כלום, למה? כתוב שהקב"ה נתן להם "לנוח מטורח הדרך", כדי שישנו טוב, יאכלו טוב, ישמחו טוב... ואף שהדרך היתה על ענני כבוד - סך הכל כמו לנסוע בוילה... וכי צריך לנוח? - בכל זאת, נתן להם מנוחה.

מתי אמרו "נעשה ונשמע"?

ביום המישי ה' בסיון, משה רבנו כתב את התורה מבראשית עד מתן תורה, וכתב את המצוות שנצטוו במרה. והשכים בבוקר, ובנה מזבח תחת ההר, ועשה שנים עשר מצבה, לשנים עשר שבטי ישראל. והקריבו עליו עולות ושלמים, ובא מלאך והילק את הדם, בדיוק לשני הצאים. חצי מהדם זרק על המזבח, ואת החצי השני הניח באנגות, כדי להזות על עם ישראל.

ובאותו היום קרא משה לפניהם את ספר הברית מבראשית עד מתן תורה, ואת המצוות שנצטוו במרה, והעם ענו אמרו: "כל אשר דיבר ה' נעשה ונשמע". מייד משה הזה עליהם את חצי הדם השני, ואמר להם: "הנה דם הברית אשר כרת ה' עמכם". ואותם ה"כתמים" שהיו עליהם מן הדם, זה נקרא "עדי" - זה התכשיט של עם ישראל שהיה מאיר כספירים.

ואומרת הגמרא, שבשעה שאמרו ישראל "נעשה ונשמע", ירדו ישישים ריבוא מלאכי השרת, וקשרו לכל אחד מהם שני כתרים, אחד כנגד נעשה אחד כנגד נשמע. ויצאה בת קול מן השמיים, ואמרה: "מי גילה רו זה לבני?" שנאמר: "ברכו ה' מלאכי גיבורי כח עושי דברו לשמוע בקול דברו", קודם "עושי דברו", ואחר כך "לשמעו".

למה עדים בליל שבועות?

ובאמת בכל שלשת ימי ההגבלה, רביעי עד שישי, עם ישראל כמעט לא ישנו, היו בקדושה ובטהרה, לומדים, שומעים דברי מוסר, כדי שתהיה מחשבתם בעניינים רוחניים, והיו מוכנים לקבל את התורה בשבת קודש מתוך קדושה וטהרה. ביום שישי משה רבנו לא עלה, כי היה צריך להתכונן לשבת, וגם היה עסוק לקדש את העם.

בליל שבת, ז' בסיון, הלילה שלפני מעמד הר סיני, עם ישראל חששו שלא יוכלו לקבל את התורה בצלילות הדעת, לכן הלכו קצת לישון, להתרענן, שיהיה להם כוחות, אבל נפלה עליהם תרדמה, ולמחרת בבוקר, משה היה צריך להעיר אותם.

ואמרו רבותינו, שכיון שעם ישראל באותו לילה הלכו לישון, והיו צריכים להעיר אותם. לכן בליל שבועות אנחנו לא הולכים לישון, ערים כל הלילה, כדי לתקן ולהראות להקב"ה שאנחנו חפצים מחר במעמד קבלת התורה.

בשביל מה כפה הר כניגית?

"ויהי ביום השלישי" ביום השבת, ז' בסיון, בשנת ב' אלפים תמ"ח לבריאת העולם, בהיות הבוקר, עם ישראל התעוררו לקול שירת המלאכים המקלסים להקב"ה, וקול שופר חזק בישר שתכף מופיע הקב"ה. העם פחדו להתקרב אל ההר, ונעמדו מרחוק, יותר מהתחום של משה, ומשה חזק את לבבם, וקרבים על יד ההר איפה שמותר, וקול השופר מתחזק והולך.

והקב"ה נתן בהר סיני עצים ופרחים יפים, ונתן ריחות גדולים של בשמים, כדי שעם ישראל יבינו את התורה, "חמרא וריחנא - פקחון" - שהריח נותן פקחות, וכך גם היופי, וההדר.

ואז באורח פלא, כל הר סיני ניתק ממקומו, וכפה עליהם הר כניגית, אמר להם: "אם אתם מקבלים את התורה - מוטב, ואם לאו, חס ושלום, שם תהא קבורתם". ואמר את זה על התורה שבעל פה, "כי יראו מפני אש הגדולה", ויראו מפני הטורח והעמל של לימוד התורה שבעל פה. ואחרי שכפה עליהם, קיבלו עליהם תורה שבעל פה, בחשק ובאהבה.

אבל צריך להבין, למה כפה עליהם את ההר? והרי הם כבר אמרו "נעשה ונשמע", הסכימו וקיבלו הכל באהבה, ולמה לכפות עליהם? והרי זה כמו חתן שבא לחתונה, הכל מוכן, יפה, איזה תזמורת, איזה שמחה, חתן וכלה אוהבים אחד את השני. והנה 2 דקות לפני החופה, החתן אומר לכללה "את מוכנה להתחתן?" והוא מוציא אקדה... "אם לא תסכימי, אוי ואבוי לך..." וכי זה נורמל? איפה יש דבר כזה, אם כן, למה הקב"ה כפה עליהם את ההר כניגית? למה עשה להם ככה?

וענה הקב"ה למשה רבנו, אם ככה, "הנה אנכי בא אליך בעב הענן בעבור ישמע העם בדברי עמך, וגם כך יאמינו לעולם", העם ישמע שאני מדבר איתך, במעמד הר סיני, כל עם ישראל התעלו למדרגת נבואה, וכולם שמעו שהקב"ה מדבר עם משה.

לאחר שירד משה ואמר לעם "בעבור ישמע העם בדברי עמך". אמרו בני ישראל למשה, שיבקש מהקב"ה: "בכל ליבנו ובכל נפשנו רצונו

עם ישראל הששו שלא יוכלו לקבל את התורה בצלילות הדעת, לכן הלכו קצת לישון, להתרענן, שיהיה להם כוחות, אבל נפלה עליהם תרדמה,

לראות את מלכנו אלקיננו הקב"ה", שאינו דומה השומע מפי שליח למי ששומע מפי המלך.

ההגבלות של שלשת ימי הגבלה

ביום רביעי ד' בסיון, משה רבנו עלה עוד הפעם בהשכמה אל ההר. מוסר את הבקשה של ישראל להקב"ה. והקב"ה נענה להם, "אין בעיה, ישמעו בעצמם ויראו הכל, אפתח את כל השמיים, אבל מה? הם חייבים להתקדש שלשה ימים שיגמרו בימים האלה מכל סיג של חטא, ומקרבת אישות".

ומשה נצטווה גם לקדש בימים האלו גם את הר סיני שנבחר לתפקיד הגדול - שהשכינה תרד עליו, והקב"ה ציווהו לקבוע תחום סביב ההר, כדי שלא יתקרבו אליו, כי חס ושלום מי שנוגע בו, אפילו בקצהו, מות יומת.

ובאותו היום [רביעי ד' בסיון] שוב ירד משה, וציווה את עם ישראל להתקדש שלשה ימים, כמו שאמר לו הקב"ה: "וקדשתם היום ומחר". ואמנם הקב"ה אמר, "היום" זה יום רביעי, "ומחר" - יום חמישי, ואז ביום שישי אני אופיע. אבל משה רבנו הוסיף יום אחד מדעתו, כי דרש משה, מה "מחר" - יום חמישי - לילו עימו, שכולל הלילה שלפניו, כך גם היום - רביעי - לילו עימו והרי הלילה של רביעי כבר עבר, לכן אמר שיהיו שתי יממות שלימות, חמישי ושישי, ולכן אמר שהתורה תינתן בשבת, שיתקדשו שלשה ימים, רביעי, חמישי, שישי, ובשבת תנתן התורה.

והסכים הקב"ה לדעת משה, לבוא רק בשבת, כדי להראות שמה שאומרים חכמי ישראל, ככה יהיה, צדיק מושל יראת אלהים. וזה מה שכתוב: "ישקני מנשיקות פיהו - כי טובים דודין מיין", אפילו שהקב"ה רצה לנשק את עם ישראל כבר במתן תורה, המתין עד למחר, למה? "כי טובים דודין מיין" - ערבים דברי דודין, אלה משה רבנו וחכמי ישראל, יותר מיין - מיינה של תורה.

ולפי החשבון הזה, התורה ניתנה בז' בסיון, אבל אנחנו חוגגים חג השבועות בז' בסיון, כמו שאמר הקב"ה. אבל באותו זמן, משה רבנו הוסיף, והקב"ה קיבל.

ומשה תיחם את ההר כשיעור אלפיים אמה [זה קילומטר]. ואמר לעם ישראל: ביקשתם לראות את השכינה? תדעו שיש הבדל בין מלך בשר ודם למלך מלכי המלכים, מלך בשר ודם כאשר מגיע, כולם מצטופפים. אבל פה, תראו את המלך מרחוק.

והיה דבר פלא שההר בעצמו היה מדבר ואומר "השמרו לכם עלות בהר ונגע בקצהו, כל הנוגע בהר מות יומת". ומשה סידר את המקומות, איך יהיו במעמד הר סיני, אהרן בראש, הכהנים לפי ערכם אחריו, גדולי ישראל אחריהם, כהנים אחריהם, נשים וטף אחריהם.

כל המצוות כלולות בעשרת הדברות, ובכל דיבור היו דינים, מדרשים, וכל הסודות הגנוזים, קבלו חכמה מפוארה שאין כמותה, אור השכינה. ובכל דיבור יצאה נשמתם, וחזרו לאחריהם שתיים עשרה מיל [-שתיים עשרה קילומטר], והחזיר אותם הקב"ה בטל תחיה, ומלאכי השרת מלווים אותם, הוריד להם ענני כבוד.

פלא פלאות היה המעמד הזה, שלא היה כמותו בעולם - הנקיה פדבר הגדול הנה או הנשמע כמוהו, הנשמע עם קול אלהים מדבר מתוך האש כאשר שמעת אתה ויחי.

הערכים התחילו לדבר

ובאותה שעה, כל הפסילים בכל העולם כולו, כל העבודות זרות, התחילו מדברות, אפילו ש"פה להם ולא ידברו, עיניים להם ולא יראו", נתן להם הקב"ה פה, כדי להשפיל ולבייש את כל עובדי עבודה זרה, והפסילים היו אומרים לאלה שעובדים אותם: "למי אתם עובדים? לעץ ואבן? מעשי ידי אדם אשר לא מבין ולא שומע?"... היו מבזים את אומות העולם ביוזנות גדולים.

וגם הקב"ה נתן בפה שלהם מים סרוחים, והיו יורקים אותם על עובדי הפסילים למיניהם, ואומות העולם אחזה אותם בוושה גדולה שאין כמותה. כל העם רואים את הקולות, מדוע כתוב "הקולות" ולא את "הקול"? כי הקולות האלה היו מתחלקים לשבעים לשון, כדי שכל העולם ישמע, וכל העולם יבין, מה זה התורה הקדושה, מה זה עשרת הדברות.

וכתוב במדרש, שהקב"ה אמר לעם ישראל: "מי ערב עליכם שאתם מקיימים את התורה באמת ובלב שלם? אני רוצה ערבים!" ועם ישראל אמרו: "הערבים זה הילדים שלנו, התינוקות".

מיד כל התינוקות התקבצו, ושאל אותם: "אתם ערבים?" ואמרו "כן". ובהם היו תינוקות שפרשו מדדי אמותיהן והתחילו לדבר, "אנחנו מקבלים". לא רק זה, אומר המדרש, שהיו גם תינוקות שהיו בבטן אמם, הוציאו ראשם, ובטן אמם נעשה כזכוכית, והיו אומרים אנחנו ערבים לאבות שלנו, תנו עוז לאלהים, מפי עוללים ויונקים יסדת עוז, ככה היו תינוקות ערבים.

מי קבע את סדר המקומות?

ובאזיה סדר עמדו עם ישראל במעמד הר סיני? אומר החתם סופר: כידוע, יש ששים ריבוא אותיות בתורה, כנגד ששים ריבוא נשמות עם ישראל. [אמנם אם נספור את האותיות של התורה, למעשה נמצא רק 30 ריבוא אותיות, אבל יש אותיות שמתחלקות ונחשבות 2 או 3 אותיות, למשל אות א' נחשבת ג' אותיות: וא"ו ושתי יוד"ן, וכן עוד אותיות, ולפי החשבון הזה יש ששים ריבוא אותיות].

וכל אחד ידע מה האות שלו, על ידי שיזכה לראות צינור רוחני, כמו חוט דק, שנמשך מהתורה הקדושה בעולמות העליונים, ונכנס לו בראשו,

אלא, אומרים רבותינו, יש דין בתורה, שאם נערה נאנסה, האישה הזה שהכריח אותה, חייב להתחתן איתה, ואסור לו לגרשה כל ימיו, חייב לחיות איתה. ולכן אמר הקב"ה: אם אני לא אתן להם את התורה בכה, והיה אם מחר יחטאו, אני ארצה לגרש אותם, לכן אני יעשה שאף פעם לא אגרש אותם! שכפה עליהם הר כגיגית, ועכשיו דינם נהיה כמו נערה שנאנסה, שאין לגרש אותה, "לא יוכל לשלחה כל ימיו", וככה כביכול חייב את עצמו שלעולם לא יעזוב את עם ישראל, ויהיה קשור בהם בעבותות אהבה. זה סוד הענין.

ההרים רעשו הגבעות התמוטטו האילנות כרעו והמתים אשר בשאול חיו

אחרי שקיבלו עליהם את התורה, החר נהפך להיות כקיסטלים מאירים, נהיה צלול כזכוכית, ובני ישראל עמדו ביראה, ברטט, ובזיע. וגם החר חרד והזדעזע, וקפץ כקפיצת הגדיים. כי החר נעשה רוחני והוא רוצה לקפוץ מהקדושה ללמעלה, והחר בוער באש עד לב השמים, הושך ענן וערפל, שבע מחיצות של אש נוצצות זו מזו, וישראל רואים ולא מפחדים.

וה' הרבין את השמיים ושמי השמיים, והציעם על החר, ורואים את כסא הכבוד, ועמו שישים ריבוא מלאכים כנגד שישים ריבוא נשמות של עם ישראל, ועוד ירדו עמו כ"ב רבבות [220 אלף] מלאכים מקובצים כדגלים.

והארץ חלה, ההרים רעשו, הגבעות התמוטטו, האילנות כרעו, והמתים אשר בשאול חיו. הקב"ה הרעיש את העולם על יושביו, ונבהלו כל אומות העולם, ופחדו שאולי הקב"ה מביא עוד מבוול לעולם.

ופתח לפנייהם שבעה רקיעים וראו את כל העולמות, וקרע לפנייהם את הארץ וראו כולם שהוא יחיד בעולמו כמו שכתוב: אתה הוראת לדעת כי ה' הוא האלקים בשמים ממעל ועל הארץ מתחת אין עוד - היו רואים שה' הוא האלהים לבדו, ונשמותיהם ספגו אמונה שורשית בתוך עמקי נשמתם.

וכל ישראל התקדשו ונטהרו ונתרפאו מכל מום לא היה אחד עם מום, אפילו שלפני זה היו בעלי מומים מעבודת פרך שבמצרים, כולם ראו ברמ"ח איברייהם, כולם בריאים, אין סומים, אין בעיות אין צרות, לא היה בהם חרש, אילם, פיסח. וגם פסקה זוהמתם, כל הטיפות האלה של הזוהמה הגדולה של הנחש, כי יש קדושה של התורה, והיו בני הורין משעבוד מלכויות.

והקב"ה הדמים את כל העולם, עד כדי שציפור לא צייצה, עוף לא פרח, שור לא געה, שרפים לא אמרו שירה, הים לא זע, הבריות דממו, גם החמה עצרה מלכת, כל העולם - שותק ומחריש.

חזרו 12 קילומטר

ואז יוצא הקול "אנכי ה' אלהיך", וכל עשרת הדברות בדיבור אחד. עם ישראל הבינו מתוכם שני דברות ראשונות, ופרחה נשמתם, והתורה בקשה עליהם רחמים, והחיה אותם הקב"ה בטל שעתידי להחיות בו את המתים לעתיד לבוא.

כראות עם ישראל מה קורה כאשר שומעים את הקב"ה בעצמו, בקשו ממושה: "דחילאק" - "דבר אתה עמנו ונשמעה, ואל ידבר עמנו אלהים פן נמות", ומשה לא רצה, מפני הענוה שלו, היה אומר "אני? מה אני?" שלח הקב"ה למיכאל, אחוז למשה בידו הגישו אל הערפל, נעשה לו שביל בענן נכנס בפנים לשלש מחיצות, ושמעו כל ישראל את הקול מדבר "משה משה, אמור להם לישראל כך וכך".

ויצאו להבות אש מימינו של הקב"ה לשמאלם של ישראל, חוזר על כל אחד מישראל, והקול אומר לו: "מקבל אתה עליך דיבור זה? וכך וכך דינים שיש בו? וכך עונשים?" אומר: "מתקבל עלי באהבה וחביבה". ואז יוצא הדיבור, שכינה נושקת אותו על פיו, את הפה הזה שאמר "כן".

והנה 2 דקות לפני החופה, החתן אומר לכלה? "את מוכנה להתחתן?" והוא מוציא אקדה... "אם לא תסכימי, אוי ואבוי לך..." וכי זה נורמל?

ואז היה רואה את הצינור, והוא רואה מאיזה אות הוא נמשך, ומאיפה בא לו האור.

לפי זה אומר החתם סופר, עם ישראל עמדו במעמד הר סיני, לפי הסדר שכתוב בתורה, לדוגמא כתוב בתורה "בראשית ברא אלקים

בתורה שבכתב ובתורה שבעל פה - מתורפה לנביאים - קודם כל חמישה חומשי תורה, ואחר כך נביאים - ומנביאים לכתובים, ובמדבריות דקראי - מדרשים - ובראי דקממתא - ואחר כך אידרא רבא - סודות התורה. בגין דאליו אנו תקונו דיקה ותכשיטהא - בגלל שכל אלו הם תיקונים ותכשיטה של הכלה - השכינה הקדושה.

את השמים ואת הארץ", אם כן, בהתחלה עמד אותו אחד שהוא כנגד האות ב' של בראשית, אחר כך לידו האות ר' של בראשית, וכן הלאה לפי סדר כל התורה, ככה עמדו לפי הסדר הזה.

לקנות ולעשות 24 תכשיטים

הזוהר אומר ללמוד תורה ונביאים וכתובים, שהם תכשיטי הכלה, והנה יש בתנ"ך עשרים וארבע ספרים, והם כ"ד קישוטי כלה, ומה הענין דוקא בכ"ד תכשיטים? אלא, הנחש בזמן שחווה שמעה לו, הטיל בה זוהמה גדולה, עשרים וארבע זיני דמסאבותא - כ"ד מינים של טומאה, כמניין "ואיבה" אשית בינך ובין האשה, "ואיבה", עולה בגימטריא כ"ד, ולכן כנגד זה צריך כנגד כ"ד תכשיטי כלה.

[ולכן גם כל אדם צריך גם לקנות לאשתו, שהיא כנגד השכינה, 24 תכשיטים מיוחדים, אבל לא צריך בפעם אחת... אלא כל חג יקנה לה, וככה לאט לאט יאסוף לה 24 תכשיטים].

ובסוף כל ספר מכ"ד ספרי התנ"ך, יש שמות הקדוש, למשל, הפסוק האחרון של בראשית הוא: "וימת יוסף וכל אחיו וכל הדור ההוא וכו' וישם בארון כמצרים" אומר רבינו האר"י, התיבה השניה מתחילת הפסוק: יוסף - אותיות ראשונה ואחרונה: י' ופ', זה שם קדוש, מנוקד: יָפֹ. ואחר כך התיבה השניה מהסוף: בארון, אותיות ראשונה ואחרונה: ב' ונ' גם זה שם קדוש, מנוקד: בָּנָן, וככה בסוף כל ספר, זה הקישוט של הכלה, ויש בזה סודות גדולים.

וזה כוונת הזוהר: "מתורה לנביאים, מנביאים לכתובים, ובסודות חכמת הנסתר [שהוא חכמה דזו"ן, והכתר נתקן בלימוד ובטבילה בשחרית] מכיון שאלו הם התיקונים שלה", שהם כ"ד צירופי אדני" והתכשיטים שלה הם שמות י"פ ע"ג וכו' היוצאים מהתיבות שבסוף כל ספר מהתנ"ך.

ככה מקשטים את השכינה בקישוטים המיוחדים לה, ומלבד עיקר הכוונות, יש ענין בכוונות של תכשיטי של הכלה, לא סתם ללמוד מתורה לנביאים לכתובים, אלא עם כוונות תכשיטי הכלה.

ועל ידי שמקשטים את הכלה, גם מגרשים את הסטרא אחרא, וצריך לדעת, שכל הבעיות שיש לבן אדם זה בגלל הסטרא אחרא, הוא שוכח, הוא לא מרוכז, הוא לא מבין. ועל ידי שעושים את הקישוטים האלה, האדם מקבל זיכרון, הבנה, ריכוז.

ולכן יש ענין מיוחד שאדם יעשה דוקא את הסדר הזה של התיקון, ולא שסתם ישב ללמוד גמרא למשל, כי בלילה הזה צריך ללמוד את התיקון, כמו שאומר הזוהר: "תורה ונביאים וכתובים וחכמת הנסתר", לפי הכוונות שביארנו.

מי שקורא את הזוהר הזה לא ינמנם אפילו רגע

וממשיך הזוהר להגיד את מעלת מי שעושה כסדר הזה: וְאִיְהִי וְעוֹלָמְתָּהּא עֲאֵלְתָּ וְקִיּוּמָתָּה עַל רִישִׁיהוֹן וְאִתְּפַקְנָתָּ בְּהוֹן וְהִדְתָּ בְּהוֹן כֹּל הַהוֹא לְיִלְיָא - והיא השכינה הכל עולה ועומדת על ראשי כל מקום שלומדים את הלימוד שהיא נתקנת על ידו, והיא שמחה בלומדים כל אותו הלילה.

ועכשיו ממשיך הזוהר, שימו לב מה אומר: וְלִיּוּמָא אַחְרָא לֹא עֲאֵלְתָּ לְחַפָּה אֱלָא בְּהִדְיָהוּ וְאִלְיִן אַקְרוּן גְּנֵי חַפְתָּא - למחרת קוראים לה לחופה... והיא אומרת: "רגע, יש לי חברים, כל אלה שעסקו וקישטו אותי איזה קישוטים, אני לא הולכת בלעדיהם!" - ובין דְּעֲאֵלְתָּ לְחַפְתָּא, קוב"ה שִׂאֵל עֲלֵיהוּ וְאִחְרֵי שְׂכוּלָם בָּאִים אִיתָה לְחוּפָה, קב"ה שואל אותה "מה זה כל המחנה הזה מאיפה באו לך?" והיא אומרת ומסבירה, שאלה כל הלילה עשו לי קישוטים. ואז - וּמְבַרְךְ לֹון וּמְעַטֵר לֹון בְּעִטְרָהּא דְּכֵלָּה וּפְאָה חוֹלְקָהוֹן קב"ה מברך אותם ומעטר אותם בעטרות הכלה אשרי חלקם!

ההר נהפך להיות כקריסטלים מאירים, נהיה צלול כזכוכית, ובני ישראל עמדו ביראה, ברטט, ובזיע. וגם ההר חרד והודעזע, וקפץ כקפיצת הגדיים

וזה מה שכתוב "וירא העם - וינעו ויעמדו מרחוק", את מה ראו? למה נעו? איפה נעמדו? אלא, וירא העם - ראו את האותיות, והבינו מאיפה כל אחד יונק, וינעו - היה כל אחד נע לפי האותיות שלו וכך היה לו צינורית משפיעה עד אליו את האור והשפע, וכך נעמדו. והיה בישראל מלך בהתאסף ראשי עם יחד שבטי ישראל, זה היום הקדוש שזכינו בו מהשמיים, זה היום עשה ה' נגילה ונשמחה בו.

ההכנה המרכזית והסופית - לקראת היום הגדול

וכל שנה ושנה, חוזר האור הזה של מעמד הר סיני, ולכן בכל שנה צריך הכנה גדולה ליום הקדוש והנשגב הזה. וההכנה הראשונה, היא קודם כל, ימי ספירת העומר, שכל יום ויום זה הכנה לקראת היום הקדוש הזה. וכמו שאומר הזוהר, שמי שלא ספר ספירת העומר, לא יכול להגיע ליום הקדוש הזה - "לית דין מסטרא דטהור" - וביום הזה צריכים להיות טהורים וקדושים. ולכן צריך שאדם יכין את עצמו לפני חג השבועות, ובימים הללו הוא נטהר ומתקדש, כל יום מוסיף טהרה על טהרתו, מכין עצמו לקראת היום הקדוש, בקדושה וטהרה, בחשק ובהתלהבות.

ובפרט בימים שנתרו עד חג השבועות, צריך האדם להכין את עצמו לקראת היום הקדוש - יום מתן תורה, שיהיה השנה ביום שלישי בלילה.

וההכנה הגדולה ביותר, היא הלימוד בלילה הקדוש של ליל שבועות, להתקדש ולהיטהר בלילה הזה. וכפי שאמרנו שבליל שבועות צריך להיות ערים כל הלילה, [כיון שעם ישראל באותו לילה הלכו לישון, והיו צריכים להעיר אותם] כדי להראות להקב"ה שאנחנו חפצים מחר במעמד קבלת התורה, ולהכין את עצמו לבוקר, לקבלת התורה, ויש בזה סוד גדול.

ובלילה הזה האדם יעסוק באמירת התיקון, וצריך לדעת שיש סודות בכל הפסוקים, ויש בהם כוונות נוראות, וזה המשך של כל ההכנות של ספירת העומר. יגיד שלשה פסוקים ראשונים ושלשה פסוקים האחרונים מכל ספרי התנ"ך. ויש בזה כוונות גדולות, [יש ספר גדול של האר"י של הרש"ש] איך לכוון בסוף כל ספר וספר, וכ"ד קישוטי הכלה, ותכשיטיה, והאורות, כמו שאומר הזוהר איך לעשות, בזה מקשטים ושולחים קישוטים גדולים לכלה.

סדר הלימוד בליל שבועות על פי הזוהר

עכשיו נראה מה אומר הזוהר (הקדמת הזוהר דף ח') על הלילה הקדוש הזה, ויה"ר שנדע לקחת את הדברים חזק חזק: רבי שמעון הוה יתיב ולעי באורייתא בליליא דכלה אתחברת בבגלה - רשב"י היה יושב ועוסק בתורה בליל שבועות לקשט את הכלה בכ"ד קישוטיה - דתינון, כל אנון חבריא דבני היכלא דכלה אצטריכו בהיהא ליליא, דכלה אודמנת למהו ליומא אחרא, גו חפה בבגלה למהו עמה כל ההוא ליליא - כי באותו לילה שלמחרתו הכלה - שזה השכינה - תהיה בחופה, כל אותם החברים בני היכל הכלה צריכים להיות נעורים עם השכינה כל הלילה - ולמחדי עמה בתקונתה - ולשמוח איתה בתיקונים שלה בתכשיטים שלה - דאיהי אתתקנת למלעי באורייתא - שמתוקנת לעסוק וללמוד

אשריכם ואשרי יולדתכם, אשריכם בעולם הזה אשריכם בעולם הבא, אשר שמתם נפשכם לעטרני בלילה הזה, אשר זה כמה שנים נפלה עטרת ראשי ואין מנחם לי, ואני מושלכת בעפר, חובקת אשפתות, ועתה החזרתם עטרה ליושנה, התחזקו ידידי, התאמצו אוהבי, דעו כי אתם מבני עליה, זכותם להיות מבני היכלא דמלכא, כל תורתכם, הבל פיהם, עלה לפני הקב"ה, ובקע כמה איריון, כמה רקיעין, עד שעלה, ומלאכים שתקו, ושרפים דממו, והחיות עמדו, כל צבא של מעלה שומעים את קולכם עם הקב"ה, ואני השכינה המיסרת את האדם, באתי לדבר אליכם, ואם הייתם עשרה, [הם לא היו עשרה אלא שבעה], הייתם מתעלים יותר ויותר, אבל עם כל זה נתעלתם, אשריכם, אשרי יולדתכם, שנדדתם שינה מעיניכם ועל ידכם נתעלית הלילה הזה, לכן, בני לא כאותם שסרוחים על ערשותם ואינם נדבקים בה, ולכן בני, התחזקו והתאמצו ועלצו באהבתי ובתורתתי, ואילו הייתם משערים אהת מאלף אלפי אלפים ורוב רבי רבבות מהצער אשר אני שרויה בו, לא היתה נכנסת שמחה בלבבכם, ולא שחוק בפיהם, בוורכם כי בסיבתכם אני מושלכת בעפר, בבקשה, חיזקו ואמצו ועלצו בני ידידי המהדרין, אל תפסיקו את הלימוד, כי חוט של חסד משוך עליכם, תורתכם ערבה לפני הקב"ה. [ומהר"ש מספר] וכולנו אמרנו בקול רם: "ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד", כיום הכיפורים, ועמדנו על רגלינו והשכינה עלתה.

כל זה היה בלילה הראשון של שבועות, ואחר כך הוא מספר שבבוקר שמעו שאר החברים [שלא היו בלילה] את כל מה שהיה בלילה, ושהיה חסר להם עשרה, והכו את עצמם למה לא היו אתמול, וכל אותו היום היה מרן הבית יוסף ישב ודרוש דרש, לא נתן שינה לעיניו, כל היום! ובלילה למחרת [שהיה גם ליל שבועות] התאספו עשרה, ובאה אליהם השכינה כמה פעמים באותו לילה.

מישהו שמע דבר הזה? פלא פלאות! והרי גם לולי זה, מספיק מה שראינו שאומר הרשב"י מה זה הלילה הקדוש הזה, קל וחומר עכשיו אחרי הדברים הללו, ואם כן, מי לא יצל את היום הקדוש הזה, בכל ליבו ובכל נפשו?!

בשר שמן תאכל מחר!

לכן כך נהג האדם בליל שבועות: אחרי שהכין את עצמו בימים הללו, ינוח קצת בערב שבועות, שיהיה לו כוח ללילה הקדוש הזה, ילך לבית הכנסת מוקדם, ויכין את עצמו בלימודים. יתפלל מנחה ערבית, ויעשה את התפילה בשירה וזמרה, ואולי לשמוע איזה דבר תורה קצר של התלהבות, ואחר כך ילך לביתו, ובליל שבועות חייבים לעשות קידוש רק בצאת הכוכבים, כדי שיהיה שבע שבתות תמימות, נניח בשעה שמונה בערך, זה צאת הכוכבים.

ויעשה קידוש בשמחה ובהתלהבות, ויאכל סעודת הערב, ולא יאכל דבר כבד, בשר שמן, מחר תאכל שמן, היום תאכל רזה... יאכל איזה פרגית איזה דבר קל, שלא יכביד עליו כל הלילה. ויהיה קל כנשר, וישיר איזה שיר, ויגיד דברי תורה, ולא יאריך יותר מידי, יש לו זמן לאכול

**אדם שרואה את רשב"י מבטיח לו כאלה
הבטחות שיהיה שמור כל השנה, ויכתב בספר
הזכרונות, ויעטר את הכלה בתקשיטיה, וכי הוא
ילך לישון? וכי הוא יעשה "נים" אחד?**

מהשעה 8 עד תשע וחצי, שעה וחצי. זה מספיק. ואז ישים לדרך פעמיו, ילך מוקדם לבית המדרש.

והאחרים בבית הכנסת צריכים לדעת איך למשוך את הקהל בלילה, וגם את הילדים, קחו להם מורה, תנו להם מתנה יפה, שכל הילדים ירצו

וממשיך הזוהר לומר איך נגיד את התקון: וְהָיָה רַבִּי שְׁמוּעוֹן וְקָלְהוּ חֲבֵרִיָּא מְרַנְנִין בְּרִנָּה דְאוּרִיָּתָא וּמְחַדְשֵׁין רַבִּי שְׁמוּעוֹן וְהַחֲבֵרִים הָיוּ מְרַנְנִים בְּרִנַּת הַתּוֹרָה, כְּלוּמַר, לֹא לְהַגִּיד אֶת זֶה בְּמַהִירוֹת, אֲלֵא לֹא לֹא לֹא לֹא "בְּרֵאשִׁית, בְּרֵא, אֱלֹהִים", בְּטַעְמִיהָ, בְּתִיקוּנָהּ, לֹא כְמוֹ שְׂאֵדָם בּוֹרָה, לֹא.

וְהָיָה חֲדֵי רַבִּי שְׁמוּעוֹן וְכָל שְׂאָר חֲבֵרִיָּא אָמַר לֹון רַבִּי שְׁמוּעוֹן "בְּנִי, וְכָאֵה חוֹלְקִינֵן" - רַבִּי שְׁמוּעוֹן וְכָל חֲבֵרִים הָיוּ שְׂמֹחִים, וְאָמַר לְהֵם ר"ש: "אֲשֶׁרִי חֲלִיקִים". מְדוּעָ? - גְּגִין דְלְמַחַר, לֹא תִיעוּל פְּלָה לְחַפְּהָ אֶלְא בְּהַדְיָכוּ מַחַר הַכֹּלָה לֹא תִכְנַס לְחוּפָה בְּלַעֲדִיכֶם, אֲלֵא תִיקַח אֶתְכֶם אִיתָהּ בִּיחֵד - גְּגִין דְקָלְהוּ דְמִתְקַנֵּין תְּקוּנָהָ בְּהַאי לִילְיָא וְחֲדָאן בְּהָ - בְּגַלְל שְׂכַל אֵלֶה שְׂמֹתְקָנִים תִּכְשִׁיטִיהָ בְּלִילָה הַזֹּאת וְשְׂמֹחִים אִיתָהּ - תִּשְׁמַעוּ מַה אֹמַר - פְּלָהוּ יְהוֹן רְשִׁימִין וְכִתְבִין בְּסִפְרָא דְדְכִרְנִיָּא - כֹּלָם הָיוּ רְשׁוּמִים בְּסִפְרֵי הַזִּכְרוֹן - וְקַב"ה מְבַרְךְ לֹון בְּשִׁבְעֵין בְּרִכָּאן וְעֵטְרִין דְעֵלְמָא עֶלְיָהָ הַקַּב"ה מְבַרְךְ אוֹתָם בְּשִׁבְעִים בְּרִכוֹת וְעֵטְרוֹת הָעוֹלָם הָעֵלְיוֹן.

ונמשיך עוד קצת בדברי הזוהר (דילוג לדרך כ"ד): תִּבְנוּ יְקָרִין - תִּשְׁבוּ יְקָרִים - תִּבְנוּ וְנַחֲדֵשׁ תְּקוּן דְכֹלָה בְּהַאי לִילְיָא דְכָל מָאן דְאֶשְׁתַּתַּף בְּהַדְיָה בְּהַאי לִילְיָא - וְנַחֲדֵשׁ תִּיקוּן הַכֹּלָה בְּלִילָה הַזֹּה, כִּי כָל מִי שְׂמֹשֵׁתַתְּף אִיתָהּ בְּלִילָה הַזֹּה, - תִּשְׁמַעוּ מַה אֹמַר - יְהָ נְטִיר עֵילָא וְתַתָּא פֶל הֵיִיא שְׂתָא - יְהִיָה שְׂמוֹר בְּעֵלְיוֹנִים וּבְתַתְּחוֹנִים כָּל אוֹתָהּ הַשְּׁנָה - וְיִפְּיֵק שְׂתָא בְּשָׁלָם - וְיוֹצִיא אֶת הַשְּׁנָה בְּשָׁלָם!

ואומר רבי ישון בבר פרכיידו, שכל אותה שנה אין הכוונה עד ראש השנה, אלא עד שבועות הבא, איזה הבטחות! ומסיים הזוהר: עֲלִיָּהוּ בְּתִבְנִי: הַזֵּנָה מְלֵאָה ה' סְבִיב לִירְאִין וְיַחְלָצֵם. טַעְמֵנוּ וְרָאוּ פִי טוֹב ה'.

אדם שרואה את רשב"י מבטיח לו כאלה הבטחות שיהיה שמור כל השנה, ויכתב בספר הזכרונות, ויעטר את הכלה בתקשיטיה, וכי הוא ילך לישון? וכי הוא יעשה "נים" אחד? איך לא יאזור כח לעשות את הלימוד הזה כמו שצריך.

לכן, אדם ילך ללמוד כל הלילה במקום שלא מדברים בשום אופן שיוודעים את הערך של הדבר הזה, שיש מי ששומר חזק שלא נותן לדבר, וכולם לומדים שם בחשק ובאהבה ואחוה, ואז מקשטים את הכלה וזוכים לאור הגדול ולכל ההבטחות.

ליל שבועות במחיצת מרן הבית יוסף

עכשיו אני רוצה לקרוא לכם מעשה, שכותב אותו המקובל רבי שלמה אלקבץ, בעל "לכה דודי", שהיה בבית מרן רבי יוסף קארו בשנה אחת בשני לילות חג השבועות [בחול"ל] ומספר מה היה שם.

השלי"ה הקדוש מביא את המעשה הזה כלשונו של מהר"ש אלקבץ, ואומר השלי"ה, שכל הקורא מעשה זה, מתמלא חשק ושמחה לעשות את התקון של הלילה הזה בלי שום דיבור. הבה נראה את דברי המעשה הנורא כפי שכתב מהר"ש אלקבץ:

דעו לכם כי הסכמנו, החסיד נר"ו [זה רבי יוסף קארו בעל שולחן ערוך] ואני עבדו ועבדיכם [רבי שלמה אלקבץ] לעמוד על נפשנו בליל שבועות ולנדד שינה מעלינו [שימו לב, שהם היו בחול"ל וזה היה שני לילות שבועות]. ותודה לאל, כך עלה בידנו, ולא הפסקנו רגע, רק כאשר תשמעו ותחי נפשכם, וזה הסדר שסידרנו באותו הלילה, בתחילה קראנו פרשת בראשית בנעימה, ויעל משה, מגילת שיר השירים, מגילת רות, ומשנה וכו' באימה ביראה.

בזמנו של מרן, הזוהר עוד לא התגלה מספיק, והם לא ידעו את התקון בדיוק כמו שאומר הזוהר, אבל מרן ידע את הכל, ומעצמו הוא ותלמידיו עשו תקון כל הלילה. [והם למדו גם משנה, אבל היום, רבנו האר"י אומר לא ללמוד משנה בלילה הזה].

וממשיך לספר מה היה באותו לילה: באמצע הלימוד זיכנו בוראנו ונשמע את קול המדבר מפי החסיד [השכינה היתה מדברת מגרוננו של מרן]. קול גדול, בחיותך אותיות, וכל השכנים היו שומעים לא מבינים, והיה נעימות רב, הקול הולך וחזק, נפלנו על פנינו, ולא היה רוח באיש לישא עיניו לראות, רק היו שומעים את הקול מדבר, והיתה אומרת השכינה: שמעו ידידי המהדרין מן המהדרין ידידי אוהבי, שלום לכם,

יכול להגיע לתפילה, אבל התפילה זה גמר המלאכה. ויקחו חזן שיש לו קול נעים שמשמח את הבריות.

הסגולות שבקריאת התורה

בקריאת התורה, בכל שנה ושנה, חוזר האור הזה של מעמד הר סיני, וקריאת התורה בבית הכנסת היא כמו מעמד הר סיני. התיבה היא כמו הר סיני, והיא מיופה בפרחים ובעשבים, כמו הר סיני, וכל בית המדרש מיופה בהוד והדר ובאור גדול, בעזרת האל ובישועתו, וגם הכל כלול בריח בשמים, כמו שהיה במעמד הר סיני, שנתן הקב"ה ריחות של בשמים. וכאשר שומעים את הקריאה מפי השליח ציבור, שהוא צדיק ומגן יפה לשם יחוד קוב"ה ושכינתה, אז נהפך האדם להיות כלי, כי מתרפא ממה ששומע, והשכינה מדברת שם.

ויש בקריאת התורה הזו רפואה וישועה ממש, ונקבל את התורה בכל רמ"ח איברנו ושס"ה גידנו, זה זכות גדולה. כי ביום הזה הקב"ה מראה את אהבתו וחיבתו לעם ישראל, תורה הקדושה, חמדה גנוה, תתקע ד' דורות קודם שנברא העולם, והקב"ה בחר בנו מכל העמים, נתן לנו אותה.

לא לישון כל כך הרבה

ובתפילת מוסף, בכתר של מוסף, שם הזיווג הגדול של השכינה עם קוב"ה - האור הגדול ביותר. ואחרי שעשינו את המוסף, אדם הולך לבית, לא ילך מייד לישון אלא קודם כל, לעשות סעודת בוקר, [אנחנו פה אוכלים בישיבה, יש סעודה יפה של חלבית, ככה שכולם יזכו להיות בסעודה בלב אחד]. ובסעודה הזאת, חוזרים את כל המונות עוד הפעם, תראה כמה הסעודה הזאת חשובה.

אחר כך הולכים לישון שעתיים, לא יותר, ישים לו שומר. קמים, ועושים את הסעודה כל אחד בבית שלו, צריך לאכול גם בשר. כי זה יום טוב, ו"אין שמחה אלא בבשר ויין".

ואחרי הסעודה אדם לא ילך לישון, אלא ללמוד וללמוד עוד הפעם, כי ביום הזה קיבלנו את התורה מפי הגבורה. וכמו שמהר"ש אלקבץ מעיד בהמשך המעשה שהבאנו: שאחרי כל הלילה שלמדו, מרן הבית יוסף כל היום ישב ודרוש דרש, לא נתן שינה לעיניו. וזה גם יום פטירת דוד המלך, וזה זכות לגמור את כל התהילים. ללמוד רות, וזה רות, ללמוד את הדף יומי, יש עבודה, צריך לגמור את כל סדר הלימודים שלנו, לא לעזוב שום דבר! [ואנחנו מושתדלים ללכת לדוד המלך, קוראים תהילים, יורדים לכותל, ועושים מנחה].

פירות מיוחדים ושתיית טובות

לכן חזקו ונתחזק בעז"ה שנוכה לקחת את הכל לעשות כמו שצריך, אנחנו מקווים שבעזרת ה' יושפע שפע גדול לכל העולמות, לזכך את נפשנו, רוחנו ונשמתנו, שנוכה לקבלת התורה ברמ"ח איברנו ושס"ה גידנו, איש בל יעדור! כל הלילה איפה שאדם נמצא, בחשק, בהתלהבות גדולה, ללמוד, והגבאים, שיפנקו את הקהל, יביאו להם את הפירות המיוחדים, הכל הכי טוב שיש... שאנשים ישמחו ויהיה להם נחת של החג... וגם ביום יפנקו אותם... אבל מה? בתנאי אחד! שלא מפסיקים בלימוד. מצד אחד לומדים ולומדים. מצד שני, יש להם שתיית טובות... יש להם פירות טובים, ככה בלילה הקדוש, וגם ביום, ביום הקדוש לנצל לחזק את הדבר.

ה' יברך את כל חברי השיעור, ואת כל המאזינים, רדיו מורשת, ערוץ אלפיים, ודרך הלוויין, וכל הקוראים דרך העלון "האוצר השבועי" מלכא דעלמא יברך אתכם בבריאות ושמחה, תזכו לשנים רבות נעימות טובות בנחת. חיים טובים, ארוכים בריאים ושמחים. אמן ואמן.

להישאר ערים. ולא לתת להם את זה מתחילת הלילה... קאמל... אלא להראות להם את זה: "עוד מעט, אחרי קריאת התורה תקבלו כל אחד את המתנה היפה הזאת".

ויעשה כל הלילה לימוד בחשק, בהתלהבות אדירה, ולא לדבר, חס ושלום בלילה הקדוש הזה, ולקרוא את כל התנ"ך, מילה במילה, לאט לאט, בנחת, בנעימה, וכשגמר את זה, ישיר לבורא עולם שזכה על זה.

קריאת התורה בבית הכנסת היא כמו מעמד הר סיני. התיבה היא כמו הר סיני, והיא מיופה בפרחים ובעשבים, כמו הר סיני, וכל בית המדרש מיופה בהוד והדר

לתת איזה שיר לעורר את הקהל, ולהגיד את הבקשה שסידר רבי יוסף חיים, ואז להתחיל תרי"ג מצוות, מדרש, בחשק, בהתלהבות. בחצות לילה יגיד קריאת שמע, ולקרוא את כל האדרא רבא מילה במילה, יקח שעתיים, שעתיים ורבע.

מה לכוון בטבילה

וצריך לדעת, שמי שלומד ולא ישן כל הלילה הזה, הוא ניצל מכרת, כי הלילה מקבלים את הכתר העליון, וכת"ר אותיות כר"ת. והנה בכל השנה מי שלומד כל הלילה, רבנו האר"י אומר שניצול מכרת אחת. אבל הלילה הזה זה אבא של כל הלילות, "אני ישנה וליבי ער", ישנה עולה שס"ה, וליבי - זה הלב של כל השנה, הלב זה הלילה הקדוש הזה, שזוכים לכתר, לכן ניצולים מכרת של כל השנה. כלומר, 365 כריתות, לכן הזוהר אומר שמובטח לו שלא ימות כל השנה. כי כתר, זה אריך, הפרצוף העליון, שמה אין שינה, כל הזמן עינא פקיא, ולכן צריך להיות ככה לא לישון.

אחרי שסיים את האדרא, יעשה את ה"לשם יחוד של המקוה", לא לעזוב את המקוה, חייבים. זה אור גדול, ילך למקוה, להוליך את הכלה לבית טבילתה, ואנחנו טובלים עמה, כך אומר הזוהר הקדוש, לכן חייבים כולם לעשות מקוה בלילה הקדוש הזה. אבל לא לטבול מתחילת הלילה, אלא חצי שעה - שעה לפני עמוד השחר, וכשהאדם עשה את כל זה, יזכה לקבל את האור הגדול.

ובטבילה יכוון, לקבל את אור הכתר העליון, כי על ידי הטבילה הוא ממשיך עליו את גמר הכתר. ויטבול ארבע טבילות, ויכוון שם הוי"ה בניקוד קמץ. טבילה אחת "קמץ, טבילה שניה ה' קמץ, טבילה שלישית, ו' קמץ, ה' קמץ.

לא יתפלל "אחד למעלה ושבע למטה"...

גמרנו את זה? ילך ישבח להקב"ה עד שיגיע עמוד השחר, ואם יש זמן ללמוד, ילמד עד שיגיע זמן ברכות התורה. ואז יתחיל תפילת שחרית מילה במילה, ואני רוצה להגיד לכם דבר גדול על תפילת שחרית של חג השבועות: כל מה שמכוונים המקובלים מליל הסדר, וכל ימי ספירת העומר, וכל הלילה הקדוש הזה ליל שבועות - הכוונות של הלימוד, עד התפילה, כל זה נקרא "אחור" לגבי התפילה. ורק בתפילת העמידה של שבועות, מהמילה "באהבה" שבברכה ראשונה, עוד הפעם חוזרים על כל הכוונות, ומביאים את הפנים.

כל התפילה הזו יותר גדולה מליל פסח, כמה התפילה הזו היא חשובה, לכן אדם יתפלל מילה במילה, בכוונה, חס ושלום לישון, לא לישון, לכוון טוב טוב, התפילה הזאת זה תפילה נוראה, לכן אדם יזהר לא להיות עייף, לא יתפלל אחד למעלה שבע למטה... אלא יאזור כח ויתגבר, והגם שלמד כל הלילה, שהלימוד הוא הזכות הגדולה שבלעדיו

זמני שבת

ב"ש	ח'פה	ת"א	י"ג	
7:29	7:32	7:29	7:10	כניסה:
8:29	8:33	8:32	8:29	יציאה:
			9:15	ר"ת

פרשת נשא

יראת שמייים וצניעות - תורה בכלי מפואר

"שבת חול המועד - שבועות" • הפרשה הכי ארוכה ומספר הפלא' • לאן נעלם החתן? • לא לפצח גרעינים...
 • לימוד של 'קרעים קרעים' • ללמוד מוסר כל יום • מעשה מזעזע עם מחבר "מסורת הש"ס" • נפלאות
 בעל ה'כף החיים' • מעלת הצניעות וחשיבותה הגדולה • פקידים בתלמודי תורה ופקידות בבית יעקב

הפרשה הכי ארוכה בתורה

תמיד בשבת שאחרי חג השבועות, קוראים בתורה את פרשת נשא. כי לשון "נשא" מורה על התנשאות התרוממות והתעלות, כי אחרי שזוכים לקבל את התורה, עם ישראל מתנשאים ומתרוממים למעלה לפסגות חדשות שאין כמותן.

והנה פרשת נשא היא הפרשה הכי גדולה מכל פרשיות התורה, שיש בה 176 פסוקים. וגם הזוהר הקדוש על פרשה זו הוא הארוך ביותר, כי יש בו את כל האדרא רבא וגם המדרש רבה הכי ארוך הוא בפרשת נשא, ויש בו קע"ז פסקאות.

ולמה קוראים את הפרשה הכי ארוכה דוקא אחרי שבועות? כדי להראות שעם ישראל אוהבים את התורה בחיבה יתירה, שמיד לאחר מתן תורה - מרבים בקריאה ובלימוד התורה הקדושה. בכך אנחנו מראים, כמה אנחנו שמחים בתורה ועוסקים בה.

ועל פי הסוד, בכך קע"ז פסוקים שבפרשה זו, מכניעים את הקלי' דעשו, ששמו אלוף צפ"ו שעולה בנימטריא קע"ז.

ובאמת מצאנו עוד כמה מקומות בתורה את המנין הזה של 176: שמנין הפסוקים במזמור הכי ארוך בתהלים - מזמור קי"ט "אשרי תמימי דרך" - הוא גם כן קע"ז. וגם המסכת הגדולה ביותר בש"ס - בבא בתרא, מסתיימת בדף קע"ו. וכן ההלכות הכי ארוכות בשולחן ערוך, שהם "הלכות שבת" [הכוללים גם הלכות עירובין ותחומין], ויש בהם יחד קע"ה סימנים. ועם הכולל עולים קע"ז.

ועל כל פנים, את הפרשה הכי ארוכה, קוראים בדוקא אחרי חג השבועות, והטעם, כמו שאמרנו, שבביל להראות את האהבה והחיבה שלנו להקב"ה, כמה אנחנו שמחים ואוהבים את התורה.

איך להתנהג אחרי החתונה

שבת שאחרי חג השבועות, היא קשורה ל שבועות, כי בשבת הזו עדיין היו באים ועולים לרגל, שהרי חג השבועות יש לו תשלומים כל שבעה - מי שלא הספיק לעלות לרגל ביום טוב ולהביא קרבן, יכול לעלות בתוך שבעה ימים, ואם כן זה כעין חול המועד, והשבת הזו - היא כמו "שבת חול המועד שבועות".

ומה התפקיד שלנו בשבת הזו? הנה בחג הפסח הוציאנו הקב"ה ממצרים מבית עבדים, מהטומאה הנוראה, ובחר בנו מכל העמים לתת לנו את התורה, חמישים יום ספרנו את העומר, עד שהגענו ליום המיוחד הזה, שהקב"ה נתן לנו את המתנה הנפלאה - את התורה הקדושה. ולקח אותנו לכלה.

וכמו חתן וכלה, הקב"ה קידש אותנו, ועשה לנו חופה, ואמנם הקידושין היו על ידי שליח - משה רבנו, כי אפשר לקדש את האשה על ידי שליח. אבל את החופה והיחוד הרי אי אפשר לעשות על ידי שליח, ולכן היה צריך שהקב"ה - החתן, יעשה בעצמו את זה, ולכן הקב"ה בעצמו ירד על הר סיני, ועשה חופה לעם ישראל, שההר היה עליהם כמו חופה עם הקב"ה, "פה אל פה אדבר בו, במראה ולא בחידות". וכך זכינו לקבל תורת אמת.

ותפקידנו אחרי חג השבועות, הוא להראות להקב"ה שאנחנו שמחים מאוד במתנה שנתן לנו. וכמו שאחרי חתונה, החתן והכלה צריכים להראות שמחה ואהבה גדולה אחד לשני, ככה גם אנחנו אחרי מתן תורה, צריכים להראות שאנחנו בשמחה גדולה בחיבור הזה עם הקב"ה ועם התורה.

ולכן אחרי שבועות נשתדל בכל כוחנו, וננצל את המתנה הגדולה הזאת, ונעסוק בה יום יום - "ואותי יום יום ידלשון ודעת דרכי יתפאצון" - ולהראות "כי היא חיינו ואורך ימינו ובה נהגה יומם ולילה", שבבלי תורה אין חיים. אי אפשר לחיות בלי תורה, כמו שהגמרא אומרת: "אורך ימים בימינה, בשמאלה אושר וכבוד". בלי שאדם לומד תורה ומתנהג בדרך התורה, אין לו נחת, אין לו שמחת חיים, אין לו חיים. ועכשיו אנחנו צריכים לנצל את הימים הקדושים הללו, ללמוד תורה בחשק.

ואיך יבא החשק? שבביל זה חייבים לדעת ולהעריך את התורה, ולדעת את מעלותיה הגדולות, ואם נדע להעריך אותה, אז נלמד בה כל הזמן, ונעסוק בה. ידוע מה שהאור החיים הקדוש אומר, שאם אדם היה מבין מה זה התורה, היה מתענג עליה והיה משתגע מרוב שמחה ומתיקות ואהבה לתורה.

וצריך האדם ללמוד את כל התרי"ג מצוות שיש בתורה, כל יום ללמוד קצת מצוות, עד שידע את כל רמ"ח מצוות עשה וש"ס מצוות לא תעשה. זה לא קשה. ולאט לאט ילמד אותם יותר טוב. שאדם ישים אל ליבו לדבר הזה, כי אי וואו אדם לא יודע, איזה בושא תכסהו.

החזון איש אומר, שאם אדם לא לומד 4-5 שעות רצוף, הוא עדיין לא טעם את טעמה של תורה, אין לו טעם בתורה. כי אדם זה, עושה את תורתו קרעים קרעים.

חושבים שהם לומדים

אדם צריך לעסוק בתורה תמיד תמיד, בכל זמן שהוא יכול, ובפרט אחרי חג מתן תורה, צריך שאדם ירבה לעסוק בתורה הקדושה. ואמנם אם הוא עובד - שיעבוד, אוכל - שיאכל, ישן - שישן, אבל הרי יש זמן

ואמנם דברים שהכרחי לעשות אותם, אין בעיה, גם חתן המלך צריך לאכול... ולישון... וצריך פרנסה... אבל שישאר מספיק זמן ללמוד. אם יש לו זמן שהוא לא עוסק במחייטו וצרכי הגוף, אסור לשחק סתם בהבלים, שידע איזה זכויות יש לו, איזה מעלות יש לו. עכשיו צריכים לקחת את הדברים האלו לתשומת לבנו. לדעת שאנחנו ה"חתן" של הקב"ה ואנחנו בשבועות שאחרי החתונה.

מדוע "פרחה נשמתם"?

וכבר דיברנו בשבועות האחרונים, שהאדם לא יכול לזכות לתורה, אם לא מוסר את נפשו עליה, מי שרוצה לזכות לתורה, לא יחשוב שאם ישב רגל על רגל, התורה תכנס בו והוא יהיה תלמיד חכם, אין דבר כזה.

וידוע המדרש, שבמעמד הר סיני כאשר עם ישראל שמעו את הקב"ה פרוחה נשמתם. והקב"ה הוריד טל של תחית המתים, והחיה אותם בחזרה. וצריך להבין את המדרש הזה, מדוע הקב"ה עשה ככה שיהיה מצב של "פרחה נשמתם" ואחר כך הוריד טל של תחיה להחיות אותם, הלא הקב"ה יכל מלכתחילה לתת להם את הכח שיוכלו לעמוד בהתגלות השכינה, ולא היתה פורחת נשמתם?

אלא, הקב"ה בא ללמד לנו דרך לכל ימי חיינו, שהאדם לא יכול לזכות לתורה, אם הוא לא מוסר את נפשו עליה, עד כדי כך שפורחת נשמתו. ולא ידאג שיקרה לו נזק, כי הקב"ה יחיה אותו בחזרה, אבל ימסור את עצמו על התורה.

הגמרא אומרת מה זה עמל התורה, "שמקיא חלב שינק משדי אמו", עד כדי כך. כל כך עמל בתורה ומתייגע עליה יומם וליילה, יש לו אהבה אדירה, לא מעניין אותו לא אוכל ולא מזון לא כלום.

הגר"א מוילנא, לפעמים היה לומד שלשה ארבעה ימים רצוף, שכח לאכול, לא רוצה לאכול, מה שאשתו עושה מביאה לו לאכול, לא רוצה, רוצה ללמוד תורה. ככה היו הגדולים שהיו שקועים כל כולם בתורה, לא רוצים בכלל, שוכחים לאכול, לא יודעים משום דבר, יושבים ועוסקים בתורה, אין להם חשק על שום דבר, יש להם חשק רק על הלימוד.

מי שרוצה לזכות להיות תלמיד חכם, לקנות תורה, לדעת ש"ס ופוסקים, לאסוקי שמעתתא אליבא דהלכתא - חייב למסור עצמו על התורה.

האמא נרהמה ממה שהיא ראתה בעריסת התינוק

כאשר עלה משה למרום להביא את התורה לעמו ישראל, באו המלאכים ואמרו לפני הקב"ה: "רבונו של עולם, חמודה גנוזה תתקע"ד דורות קודם שנברא העולם, ואתה מבקש לתנה לבשר ודם? 'מה אנוש כי תזכרנו' אנחנו רוצים לקבל את התורה - 'תנה הודך על השמיים'!" אמר הקב"ה למשה: "תענה להם!" אמר להם משה: "כתוב בתורה, 'לא תרצח' 'לא תנאף' 'לא תגנוב' וכו', וכי יש לכם יצר הרע? לכן התורה לא שייכת לכם".

וצריך להבין מה רוצה משה לומר להם בזה, הרי הם ידעו שזה מה שכתוב בתורה בכל זאת הם רצו אותה. הבאנו בזה בעבר כמה ביאורים, ואחד הביאורים הוא כך: המלאכים רצו לקחת את התורה, לא בשביל המצוות, כי המצוות לא שייכות להם, אלא רצו את התורה כדי להשתעשע בה, שעשועים, לשבת עם נרגילה לראות מה כתוב בה... להתפלל, לראות וורטים, חידושים, פלפולים, להתענג.

ועל זה אמר להם משה: התורה לא ניתנה למי שאין לו ניסיון, שאין לו יצר הרע לא ללמוד, מי שזה בקלות, הוא לא יכול לזכות בתורה, כי בתורה יכולים לזכות רק בני אדם, שיש להם יצר הרע, ויצר הרע אומר להם לא להתעסק בתורה, נותן להם חולשה, עצלות, עייפות, אומר להם: אתה לא יכול, מחר, היום עוזב את הלימוד, מחר תלמוד

שאדם גמר לאכול, גמר לשתות, גמר לישון, הכל גמר, עכשיו מה יש לך? לפצה גרעינים? לעשן נרגילה? לא! לך תלמוד תורה!

וגם כאשר לומד תורה, שילמד בריצנות. יש אנשים שחושבים שהם לומדים, אבל הם קוראים איזה אגדתא, מה זה? משחקים?! צריך להתייגע בתורה.

החזון איש אומר, שאם אדם לא לומד 4-5 שעות רצוף, הוא עדיין לא טעם את טעמה של תורה, אין לו טעם בתורה. כי אדם זה, עושה את תורתו קרעים קרעים. ולכן אדם שרוצה ללמוד באמת, ולטעום טעמה של תורה, צריך לשבת כמה שעות ולעסוק בתורה, ושיתייגע בה, לא סתם יקרא וילמד עם הפסקות.

"איזה בזיון אתה עושה לי? לקחתי אותך, טיפילתי בך לקחתי אותך לחתן, התחתנת עם ביתי, ואתה הולך ומשחק בלכלוך?! אין לך בושה!?"

באמצע הדרך ל"שבע ברכות" חתן נעלם

ואחרי חג השבועות, זה הזמן שהכי צריך להשקיע בתורה, כי הרי רק עכשיו בחג השבועות הקב"ה בחר בנו אהב אותנו, לקח אותנו לחתן, ומייד אחרי החתונה נעשה בעיות? הרי זה בזיון גדול!

למה זה דומה? למלך גדול ונישא, שעבר בדרך, וראה איזה אחד מתגולל באשפתות, אין לו איפה לאכול, אין לו איפה לישון, כולו מלא חלאים, מלא צרות. ריחם עליו המלך, לקח אותו לביתו, האכיל אותו, רחץ אותו, השקה אותו, שלח להביא לו רופאים מיוחדים, ריפאו אותו, העמידו אותו על הרגליים, והוא נשאר לגור בבית המלוכה.

והנה עבר זמן מה, והאיש הזה מצא חן בעיני בת המלך, והיא פנתה לאביה ואמרה לו: "אבא, זה בחור טוב! יש לו מידות טובות! אני רוצה להתחתן איתו!" אמר לה המלך: "דחילאק, אין בעיה". הבחור כמובן הסכים ושמח, והחתונה נקבעה.

הגיע יום החתונה, האולם מוכן והכל מפואר, כיאה לחתונת בת המלך, ואת החתן הלבישו בבגדי מלכות, שהרי הוא הולך להיות חתן המלך. וכולם היו שמחים מאושרים. והחתונה עברה בשלום, אבל אחרי החתונה הכל השתבש... באחד מימי השבע ברכות, הוצרכו החתן והכלה ללכת עם המלך ופמלייתו לאיזה מקום ששם היה השבע ברכות, ובאמצע הדרך, החתן שם לב שבצד הדרך יושבים נערים ומשחקים בעפר ובאשפתות, ברגע אחד החתן נזכר בימים שגם הוא היה משחק בחול ובאשפה, ופתאום החליט שהוא מתגעגע למשחקים בעפר, ורץ אל הנערים הללו וישב איתם בחולות ובאשפתות בעודו לבוש בבגדי המלוכה...

כולנו מתארים מה יעשה לו המלך? יאמר לו: "איזה בזיון אתה עושה לי? לקחתי אותך, טיפילתי בך לקחתי אותך לחתן, התחתנת עם ביתי, ואתה הולך ומשחק בלכלוך?! אין לך בושה!?" איזה בושה זה. תכסה אותו בושה גדולה שאין כמותה, כי הוא מזלזל במלך.

אותו דבר אנחנו, אם אחרי החופה - חג השבועות, אנחנו חלילה עוזבים את התורה, עוזבים את המלכה, והולכים ומשחקים בשטויות והבלים. איזה בזיון זה? איזו בושה? שהקב"ה הרים אותנו מאשפתות והכניס אותנו לחופה ואנחנו חוזרים לאשפתות...

והנמשל, הקב"ה נתן לנו את המתנה הכי יקרה בעולם - התורה הקדושה, ואדם צריך להכין כלי מפואר בשביל זה. ויראת שמיים ומידות טובות זה הכלי הכי מפואר לקבל את התורה.

כאשר אדם לומד מתוך יראת שמיים, ששם את השכינה כנגדו, הרי הוא "משתף" את הקב"ה איתו ביחד בלימוד התורה. ואמרו רבותינו: "כל המפסיק דבר אחד ממשנתו הרי זה מתחייב בנפשו", מה זה דבר אחד? אחד - זה הקב"ה שהוא אחד יחיד ומיוחד, ואם האדם מפסיק ממשנתו בדבר אחד - שהוא לומד אבל הוא לא שם את השכינה לנגד עיניו, הרי הוא לומד בלי יראת שמים, והרי זה מתחייב בנפשו!

הגאון בהתבטאות נדירה: הייתי הולך ברגל עד איטליה כדי לראות אותי!

לכן לא מספיק רק ללמוד, צריך ללמוד עם יראת שמים. כי אדם צריך להיות כלי שיקבל את התורה, ואם הוא לא לומד בלי יראת שמים וכלי מידות טובות, התורה בורחת ממנו.

ואמרו רבותינו: "אינו דומה השונה פרקו מאה פעמים לשונה פרקו מאה ואחד פעמים". שהשונה מאה ואחד פעמים נקרא עובד אלקים, והשונה מאה פעמים נקרא לא עובד אלקים. וצריך להבין איך זה יכול להיות שבגלל פעם אחת הוא כבר לא עובד אלקים? ונאמרו על זה הרבה פירושים. ואחד מהם הוא, שמי ששונה מאה ואחד, הכוונה היא, ש"אחד" זה הקב"ה, והשונה מאה ואחד פעמים הכוונה לאדם שלומד עם ה"אחד", שלומד התורה ושם את השכינה כנגדו, רק הוא נקרא עובד אלקים, אבל מי ששונה פרקו מאה פעמים, בלי ה"אחד" - שלא משתף בזה את ה"אחד" - זה נקרא לא עובד אלקים. צריך שעם הלימוד אדם יהיה עם יחיד ומיוחד, שיהיה "שויתי ה' לנגדי תמיד", יראת ה' על פניו. שתמיד תהיה יראת ה'.

ואיך מגיעים ליראת שמיים? על ידי שלומדים מוסר בכל יום: "בראתי יצר הרע בראתי לו תורה תבלין". אומר הגאון חיד"א תורה תבלין זה המוסר, שאדם ילמד מוסר, יוכיח את עצמו, כמה זה מודריך את הבן אדם. אפילו הגר"א כמה שהיה אוהב תורה, וכל היום היה עוסק בתורה, היה לומד מסילת ישרים, של הרמח"ל - רבי משה חיים לוצאטו. והוא אמר שספר מסילת ישרים אין כמותו בעולם. ועוד היה אומר: "אם הרמח"ל היה חי בזמני, הייתי הולך ברגל עד איטליה לקבל את פניו".

בעל השל"ה הקדוש לא הסכים לשבת ליד בעל מסורת הש"ס

ראיתי בספר של תולדות השל"ה, שמסופר שם מעשה על בעל ה"מסורת הש"ס": בעל מסורת הש"ס היה אדם גדול שבענקים, הגאון חיד"א כותב עליו שהוא למד את כל הש"ס 42 פעמים בעיון רב שאין כמותו. גאון עולמי. והנה בעיר של בעל מסורת הש"ס, היו שמה איזה

בחשק, היום תלך קצת לטייל, להתאוורר, ומחר תלמד. הלילה הזה עזוב, הלילה הזה תישן אתה עייף אבל מחר, וככה זה הולך מיום ליום.

ואדם צריך להתגבר על היצר הרע הזה, להתגבר עליו, ולא לתת ליצר הרע לצחוק עליו, התורה ניתנה לבני אדם שיש להם יצר הרע, אבל המלאכים אין להם יצר הרע שאומר להם לא ללמוד.

וכאשר יושב ללמוד, ילמד בחשק ולא בעצלות, כי אם ילמד בעצלות, ירדם... יש מעשה שאשה יהודיה השאירה את התינוק שלה בבית עם המשרתת הגויה שתשמור עליו, וכאשר האמא חזרה היא רואה שבעריסה של התינוק יש גמרא גדולה מסכת בבא בתרא... והיא התפלאה מאוד איך הגיעה לכאן הגמרא לתוך העריסה. היא שאלה את המשרתת לפשר הדבר, והמשרתת הסבירה שהתינוק לא הצליח להרדם, והספר הזה עוזר להרדם. אמרה לה האמא: מאיפה את יודעת שזה עוזר? והמשרתת ענתה בתמימות: "שמתי לב, שכאשר בעלך - בעל הבית, פותח את הספר הזה הוא מייד נרדם... מזה למדתי שזה סגולה להירדם... לכן שמתי את הגמרא על יד התינוק והוא נרדם..."

עם מזגן או בלי מזגן

והנה עכשיו מגיע עונת הקיץ, ועכשיו דברי תורה צריכים חיזוק, כי בקיץ הלילות קצרים מאוד, והיום הוא ארוך, והחום גדול מאוד מאד, ולפעמים נופלת על האדם עייפות עצלות ותרדמה, החום מתיש אותו. ואין לו כח ללמוד כמו שצריך, לכן צריך להתחזק בתורה לא לתת ליצר הרע לשלוט עליו. הוא רוצה מעט לנוח. מעט שינות מעט תנומות, ולכן עכשיו צריך להתגבר כארי. אבל מי שיש לו אהבה גדולה לתורה, אין חופשים, התורה זה השמחה הכי גדולה. הוא יעסוק בתורה יומם ולילה, לא משנה אם יש מזגן, אין מזגן, בכל התנאים, בחום בשרב, מה שלא יהיה.

כי כשאדם אוהב איזה דבר, לא משנה לו כלום, כמו למשל אם יגידו לו: "אתה צריך כל היום לשבת להתנדנד, ותקבל מליון דולר", וכי לא היה יושב? הרי פשיטא שהיה יושב בחום, בשיא החום. ככה התורה, היא למעלה מן הכל, אין כמו התורה.

לכן, צריך האדם לעשות כל מה שהוא יכול כדי שיזכה לתורה. כי בלי שאדם זוכה לתורה, הוא לא בן אדם, הוא לא שווה כלום. ובפרט מה זה לזכות להיות תלמיד חכם, הרי אין קץ למעלתו של תלמיד חכם. זה בושע שאדם לא יזכה להיות תלמיד חכם, אדם צריך להיות מוכן לעשות הכל רק שיזכה לדעת תורה, שיזכה ללמוד תורה, שיזכה לכתרה של תורה. תורה מונחת בקרן זוית, כל הרוצה ליטול יבוא ויטול, צריך לעמול בה.

איך כתוב? **נפש עמל - עמלה לו, פירוש, אם אדם רודף אחרי התורה, התורה באה אליו, לא ידאג, ומי שלומד בסתר התורה מכריזה עליו בגלוי, זוכה לדעת את התורה.**

ביצד להיות "כלי" - יראת שמיים ומידות

והנה מלבד לימוד התורה עצמו, צריך גם כן, שהתורה תהיה "תורה מפוארה בכלי מפואר". שגם הכלי שמקבל את התורה, יהיה כלי נאה ונקי, לא סתם. ומהו הכלי? יראת שמיים ומידות טובות.

למה הדבר דומה? המלך קורא לאיש אחד, אומר לו: "בוא אלי, אני רוצה לתת לך מתנה שאין כמותה, יקרה מאוד בשבילי, ובחרתי בך לתת לך את זה במתנה, רק תבוא עם כלי, ואתן לך". נתאר לעצמנו איזה כלי הוא יביא למלך בשביל לתת בו את המתנה, בטח יביא כלי יפה, מזהב, מעטר אותו בפרחים... אבל אם יביא כלי מלוכלך עם ריח רע, הלא בודאי המלך יכעס כאשר יראה את זה, ולא רק שלא יתן לו את המתנה, אלא גם יעניש אותו, "ענוש יענש האיש ההוא".

עכשיו מגיע עונת הקיץ, ועכשיו דברי תורה צריכים חיזוק, כי בקיץ הלילות קצרים מאוד, והיום הוא ארוך, והחום גדול מאד מאד, ולפעמים נופלת על האדם עייפות עצלות ותרדמה, החום מתיש אותו.

חמשה עשר גאוני עולם, וסדר הלימוד שלהם, היה באופן שבכל יום לומדים כולם איזה סוגיא, אבל כל אחד היה לומד את הסוגיא הזו לבדו, בבית או בבית מדרש, ובערב היו מתאספים, ומדברים על אותה סוגיא, מלבנים אותה, ומי היה הראש שלהם? בעל מסורת הש"ס.

ומסופר שם בספר, שכאשר נפטר בעל מסורת הש"ס, אחרי יום יומיים מפטירתו, כאשר התקבצו החכמים לשבת ללמוד בחזרה את הסדר

שלהם, והנה הם רואים את הרב מסורת הש"ס בא יושב על מקומו... והם התפללו מאוד, ושאלו אותו: "יא חביבי... הרי אתה הלכת לבית עולמך?", והוא אומר להם: "אל תפחדו... אני חוזר... אבל שלחו אותי מן השמים, כדי לספר לכם מה קרה איתי למעלה".

וסיפר לנו ראש הישיבה, שרבי ניסים נחום היה יודע את העוני של רבי יעקב חיים, והיה יודע שהוא תלמיד חכם שאין כמוהו, אתם יודעים, הוא חיבר את הספרים כף החיים, זה פירוש על האורח חיים, הלכות, מרוך, כולם לומדים בזה, אצלו הכל לפי הקבלה. הוא מביא שרשראות של פוסקים, איך הוא עסק בהם, איך הוא אהב אותם. והוא זכה שכולם לומדים את ספר שלו, יש מישהו שזכה דבר כזה? רק הוא והחפץ חיים, שכל עם ישראל לומדים את הספרים שלהם.

והוא היה צדיק גדול, את כל תפילותיו היה מתפלל בכוונות הרש"ש, אוכל בכוונות הרש"ש, מברך בכוונות הרש"ש, מתי כבר יכול ללמוד? אתם יודעים, לאכול בכוונות זה שעה, כי כוונות האכילה זה עשרים דקות, וברכות עוד עשר דקות, וברכת מזון, בקיצור, זה שעה רק לאכול. וגם היה צריך להיות סופר לפרנסתו. וגם כל יום היה גומר 18 פרקי משנה. והתפילות גם כן כמה שעות. מתי כבר יש זמן?! ובכל זאת היה מתמיד גדול, והיה שקט, וחיבר את כל הכף החיים, הוא היה משהו פלאי, מלאך ה' צבאות, מה שאגיד לכם, לא נגמור.

לבש הגביר את החליפה, לקח איתו את הפנקס צ'קים, ונסע לרכבת. הגיע לתחנת רכבת, והוא רואה את הרכבת באה. עוצרת. נכנס מיד ושואל: "רבותי יש פה אחד רבי יעקב?..."

הפתעה בתוך קופסת הטבק

ורבי ניסים נחום ידע את כל זה, והיה כל ערב שבת בא לרבי יעקב חיים ונותן לו משהו שיהיה לו לשבת. יום שישי אחד, רבי ניסים לא בא, ולרבי יעקב חיים לא היה מה לאכול, מה יעשה? מאיפה יביא? אשתו אומרת לו: "רבי יעקב, מה נעשה?" והוא לא נבהל, אמר לה: "מה שיש, נאכל, ה' יעזור" וחזר ללמוד.

לא עובר הרבה זמן והנה נכנס אליהם רבי יוסף חיים זוננפלד שהיה הרב הראשי של ירושלים של העדה החרדית, נכנס אצלו והיה מדבר איתו בדברי תורה, לפני שיצא, הוא שואל את הרב "ענדפ שמא?" כלומר, "יש לך טבק?" [אז בירושלים גם אשכנזים היו מדברים ערבית או ספרדי סלוניקי, ככה היה בעיר העתיקה, כי הרוב היו ספרדים], ורבי יעקב אומר לו בבקשה, ונתן לו טבק לר' יוסף חיים זוננפלד.

בלי שרבי יעקב ישים לב, רבי יוסף חיים זוננפלד הוציא מטבע מג'די אחד, ושם בתוך הקופסא וסגר והלך, והנה אחרי שעה קלה, רבי יעקב חיים פתח את הקופסא של הטבק, והוא רואה מטבע... אומר רבי יעקב חיים לאשתו: "ראית מה עשה החכם? יש לו רוח הקודש! הוא ידע שאין לנו כלום לשבת, הביא לנו מהשמיים!", וקנו בזה את כל צרכי השבת. ככה היה רבי יעקב חיים שישב ועסק בתורה מתוך יראת שמיים, ומשמיים דאגו לו לכל מה שצריך.

אמר למתפללים "אני נוסע מחר למצרים" והם גיחכו עליו בליבם

יש עוד מעשה נפלא כמה דאגו לו משמייים: אחרי שסיים לכתוב את החיבור "כף החיים" על שלחן ערוך אורח חיים, הוא היה צריך להדפיס את הספרים, אבל איך הוא ידפיס את זה? הרי אין לו מה לאכול? והרי זה עשרה חלקים, מאיפה ידפיס? ואז בזמנו, כאשר היו רוצים לאסוף כסף היו נוסעים למצרים, שם היה המרכז הגדול של היהודים, והיה שם גם כן בעלי כיסים. רבי יעקב חיים החליט שהוא יסע למצרים וידבר עם העשירים שיביאו לו כסף להדפיס את הכף החיים.

והנה הוא היה מתפלל בבית הכנסת יששכר בבנין, זה היה בית כנסת של רבי שאול דוויק, וכל המתפללים שם היו חלאבים פקחים, ממולחים, בעלי לשון.... ויום אחד הוא אמר להם אחרי התפילה: "מחילה מכבודכם, אני מחר בבוקר נוסע למצרים, הולך לתל אביב לוקח רכבת, ואני נוסע למצרים", [היה אז רכבת מתל אביב עד מצרים], טוב, הם אמרו לו: "שיהיה לך בהצלחה ותצלח", אבל ביניהם הם דיברו עליו: איך זה יסע למצרים? מי יביא לו? מי ישמע לו? מי יסתכל עליו? נכון הוא צדיק, אבל מי יסתכל? בטח יסע ליפו ויחזור לירושלים... ככה אמרו ביניהם, והוא שומע, והוא לא שם לב אליהם, הוא עושה את מלאכתו.

וככה הוא מספר להם, [תשמעו, זה דבר מוזעזע]: שכאשר נשמתו עלתה לגנוי מרומים, עשו לו כבוד מלכים, פמליא של מעלה ומלאכי השרת. העלו אותו ישר לגן עדן. ובחרו לו מקום, איפה ישב? אמרו בית דין של מעלה: המקום שלו זה ליד השל"ה הקדוש. והנה בא השל"ה ואומר: "אני לא מקבל אותו על ידי" ושואלים אותו: "למה ככה?! הרי זה גאון עולמים! הרביץ תורה כל ימיו!" אמר השל"ה: "נכון גאון, רב גדול, צדיק גדול, אבל הוא לא למד עם התלמידים מוסר, לפני לימוד הגמרא הוא לא לימד להם מוסר. ואני חיברתי ספר השל"ה כולו מוסר חוצב להבות אש, והוא לא לימד מוסר? על ידי לא ישב!".

סוף דבר, בית דין של מעלה פסק: שטענת השל"ה לא מתקבלת, והוא ישב על ידו, כי זה המקום שלו, אבל, בגלל טענת השל"ה, בעל מסורת הש"ס הוצרך לרדת למטה, לספר לחברים את הדבר הזה שילמדו כולם מוסר לפני הלימוד. תראו איזה דבר מוזעזע, מה זה החשיבות של המוסר.

לך תקנה עכשיו 10 ספרי חובות הלכות!

אנחנו בישיבת "פורת יוסף", בכל יום לפני שלומדים הגמרא, היה נכנס החכם, והיה לומד איתנו מוסר כל יום לפני השיעור. ובנוסף לזה, רבי אברהם רפול ע"ה היה מסתובב בין הכיתות, כל יום נכנס לכיתה אחרת, פעם בשבוע לכל כיתה, והיה נותן לנו מוסר, מלבד המוסר שלומדים בבוקר.

סיפר לנו ראש הישיבה, היה בזמנו הגבאי של פורת יוסף רבי ניסים נחום, וראש הישיבה היה יושב בעיר העתיקה אצל המורה [אולי רבי ניסים עדס] ויום אחד נכנס המפקח רבי ניסים נחום, שהיה הגבאי של הישיבה, הוא בא לראות מה עושים ומה לומדים, והנה הוא שואל את הרב: למדתם מוסר? והרב אומר לו "לא!". והוא שואל: "למה?" והרב אומר לו: "אין לנו ספרים". רבי ניסים שמע את זה, הוציא כסף על המקום ושלח את אחד התלמידים: "לך תקנה 10 חובות הלכות", והרב אומר לו: "אולי מחר נקנה", ורבי ניסים לא הסכים: "לא! עכשיו תקנה! אין מחר! עכשיו צריך ללמוד מוסר". ככה צריך ללכת האדם, עם התורה והמוסר ביחד, ובדרך הזאת הוא נעשה גם כלי מפורא.

ארוחה עם כוונות לוקחת שעה לפחות!

ומי שיש לו יראת שמיים ומידות טובות, זוכה לסייעתא דשמיא אדירה בתורה שלו, כמו שמסופר על רבי יעקב חיים סופר בעל ה"כף החיים" הוא היה עני מרוד, ולמשל, הוא היה רוצה לאכול דג בכל סעודה בשבת, אבל לא היה לו כסף, והיה קונה דג אחד קטן לכל השבת לו ולבני משפחתו, הוא בעצמו היה מנקה אותו ומטגן אותו לכבוד שבת, וכל סעודה היה אוכל ממנו טיפה, הוא ובני ביתו, סעודה ראשונה, סעודה שנייה, ככה היה מכבד את השבת, היה בעוני גדול.

עולם הפוך ראיתי - ה'בחויץ' הפך ל'בפנים' וה'בפנים' הפך ל'בחויץ'

לכן אנחנו עכשיו צריכים הרבה הרבה להזהר בבית עם הנשים שלנו ועם הבנות, עם המלבושים. מלבושים זה דבר גדול, ודאי שיהיה לא נדבק על הבשר, על הגוף, שיהיה קצת רפוי, יש היום מן כזה כמו גומי כזה שזה נדבק, מה זה? זה לא טוב. צריך שנלך בצניעות. לחנך את הילדים שלנו בצניעות.

ובחויץ כמה שפחות להתראות הכי יפה. היום מה הבעיה? שבחויץ לובשים הכי יפה, ובבית לובשים סמרטוטים. העולם צריך להיות הפוך, שבבית היא תלבוש יפה, טוב, ובחויץ, לא אומר שתלך עם סמרטוטים חס ושלום, תלך נורמלי, אבל לא מי יודע מה להתלבש, אלא כדרך הבנות הצנועות הנשים הקדושות, הצנועות.

וזה חייב להתחיל מהבית של הבן אדם, אם האדם בביתו, הוא אשתו הילדים שלו מתנהגים בצניעות, כל הדור הזה יתנהג בצניעות, אם אנחנו לא נתנהג בצניעות, מה יהיה איתנו? זה אוי ואבוי זה דבר קשה מאוד מאד.

גם שולחים את הנשים או הבנות לעבודה בחוץ, צריך אלף פעם לבדוק איפה שולח את אשתו, איפה הוא שולח את בתו, כי מזה קורה צרות גדולות, צריך להיות כמו דרך אמותינו הקדושות, איך שהן היו מתנהגות, גם אנחנו נתנהג. הן היו יודעות יותר טוב מאתנו איך להתנהג בצניעות בדרך ישראל סבא, ללכת כדרך הנשים הכשרות.

הרב נכנס לחדר ורואה את בתו מתייפחת בכבי

יש בגמרא מעשה של רבי יוסי דמן יוקרת שהיה לו בית והיה לו גדר ועצים, וראה שאחד בא ומוריד את העצים שעל יד ביתו ועושה לו חור בגדר, אומר לו: "שלום אדוני, מדוע אתה מוריד את העצים ואתה עושה חור אצלי בכותל?" והוא אומר לו: "תראה, מצאתי שיש לך בת יפה ואני רוצה לראות אותה". אמר רבי יוסי: "ככה?! בתי היא מחטיאה את הרבים?!", נכנס לבית ואמר לה: "שובי לעפרך". היא מתה. חזרה לעפר. שלא יכשלו בה רבים. תראה איך היו חושבים על הצניעות שלא יכשלו בהם, איזה צניעות.

אני זוכר פעם שמעתי שהיה דבר כזה עם רבי שלום שבזי שהיתה לו בת יפה מאוד, והוא שמע פעם שמתבוננים בה, ואמר: "אם מתבוננים בה, שתחזור לעפר". וכך היה, חזרה לעפר.

יש מעשה נורא שהיה עם הבת של החתם סופר, סיפר את זה בנו של החתם סופר, רבי משה סופר, אמר שאחותו, הבת של החתם סופר, היתה יפה יפה, והיתה שומעת ומבינה שמתבוננים בה, הלכה נכנסה לבית, והיתה בוכה ומבכה, אמרו לה ההורים שלה: "למה את בוכה", והיא אומרת שהיא בוכה שהקב"ה יקח ממנה את היופי שיש לה כדי

למחרת בבוקר השכם מוקדם, אחרי התפילה, לקח אוטו ונסע ליפו, יש רכבת. והנה באותו היום, בא בעל החלומות לאחד הגבירים הגדולים שבמצרים, בא אליו בחלום ואומר לו: "תשמע, תקום עכשיו, אל תישן שנת צהריים, יש לך זכות גדולה, תקום ממיטתך, תלך לתחנת רכבת, מגיע עכשיו ברכבת רבי יעקב חיים סופר, הוא רוצה להוציא ספר גדול עם כמה חלקים, וזה עולה הרבה כסף, לך תתן את זה, זה זכות שלך, תקח פנקס צ'קים תלך..."

הגביר הזה התעורר מהשינה ואומר: "מה זה החלום הזה? אה, חלומות שוא ידברו", התקפל חזר לישון... ועוד הפעם בא אליו החלום הזה: "אל תגיד חלומות שוא ידברו, קום על רגליך, תזכה במצוה הגדולה הזאת, מה אתה ישן, אתה יודע איזה זכות יש לך, תקום מהר, תלך לרכבת". עוד הפעם, חלומות שוא ידברו. עוד פעם חזר לישון.

כאשר החלום חזר בפעם שלישית - לבש הגביר את החליפה, לקח איתו את הפנקס צ'קים, ונסע לרכבת. הגיע לתחנת רכבת, והוא רואה את הרכבת באה. עוצרת. נכנס מיד ושואל: "רבותי יש פה אחד רבי יעקב?... ורבי יעקב חיים אומר לו: "כן כן, אני קוראים לי יעקב", אומר לו הגביר: "תשמע אל תרד למצרים, מן השמיים רוצים שתחזור באותה רכבת עכשיו בחזרה, וסיפר לו על החלום: "באו אלי מהשמיים אמרו לי אתה מוציא ספר כף החיים?" אומר: "כן". "10 חלקים?" והוא אומר: "כן". "כמה עולה?" ורבי יעקב אומר לו: "אמרו לי המדפיסים שיעלה כך וכך", נתן לו 2 צ'קים, "אחד להוצאות הספר ואחד שיהיה לך קצת, בשבילך. אשריך, תברך אותי, וסע בחזרה, אדוני". הסיע אותו בכבוד גדול.

באותו יום נסע, באותו יום חזר. כבר בבוקר היה בחזרה בבית הכנסת של המכוונים למחר. אלה החלאבים ראו אותו אמרו ביניהם: "אמרנו לכם, יסע ליפו ויחזור, לא מצרים ולא כלום..." ורבי יעקב חיים שמע ולא דיבר כלום. נתן להם שישמחו קצת שיעשו עליו חיגיגה... צוחקים שהוא אדם תמים... אבל הוא שקט, אף פעם לא מדבר.

איך בועז זיהה את הצניעות של רות

גם עוד דבר צריך להתחזק בימי הקיץ שמתחילים עכשיו, כי יש בחויץ "מראות נגעים", יש נסיונות בגלל הפריצות שחוגגת בדרכים, והמכשלה הזאת גדולה מאוד מאוד. אני מדבר לבתים שלנו, אנחנו לא יכולים לתקן את כל הרחוב, אבל כל אדם כן יוכל לתקן בביתו. ואת הדבר הזה ראינו גם אצל רות המואביה, שזכתה להיות אמה של מלכות, של מלך המשיח, בזכות הצניעות שהיתה בה.

הרבה הרבה הרבה צרות יש לנו היום בדור, וצריכים לשמור חזק חזק על עצמנו, לא מדבר על אלו שברחוב. אלא אנחנו כל אדם ישמור את אשתו ואת הילדים שלו ואת עצמו בצניעות. "והצנע לכת עם אלהיך".

במגילת רות רואים אצל רות המואביה דבר פלא: כתוב אצל רות המואביה, איך בועז ידע שהיא אשה שאין כמותה בעולם? אלא, שראה אותה כשהיא הולכת ללקט בעומרים, היא לא היתה מתנופפת כדרך כל הנערות, היא היתה יושבת, שלא יראה שום דבר מבשרה והיתה לוקחת בעומרים. יושבת בצניעות.

וגם כאשר אמרה לה נעמי: "והלכת התרחצי ותסוכי ותחליפי שמלותיך ותלכי לבועז", התרחצה וסכה, אבל היא לא החליפה את הבגדים, להתראות איתם בחוץ, ורק בערימה על יד בועז, באיזה פינה החליפה את השמלה שלה בצניעות.

בועז ידע, שמוצניעות כזו עתידים לצאת ממנה אנשים שאין כמותם. ממנה בא המשיח. ממנה בא דוד המלך. ממנה בא שלמה המלך. ממנה בא זרע המלוכה. ובאמת כל אשה שהיא צנועה זוכה שיצאו ממנה בנים שאין כמותם בעולם.

גם שולחים את הנשים או הבנות לעבודה בחוץ, צריך אלף פעם לבדוק איפה שולח את אשתו, איפה הוא שולח את בתו, כי מזה קורה צרות גדולות, צריך להיות כמו דרך אמותינו הקדושות

שלא תכשיל. שמע את זה החתם סופר, אמר: "ככה יהיה, הקב"ה יקח את היופי, אבל אני מברך אותך שבזכות זה, יוולד לך בן שיאיר את עיני ישראל בתורה". וכך היה, שנולד לה ה"חשב סופר". תראו איזה מחשבות איזה טהרה ואיזה פחד שלא יכשלו בה.

"ויפקד המלך פקידים" - בדוקא!

אם אדם יתן להתלבש שלא בצניעות, ללכת חס ושלוים להחטיא את הרבים, הוא לא שומר את גדריו הצניעות אצלו בבית, חלילה יש מזה אסונות ולא יראה כך ערות דבר ושב מאחריו. כל יום אנחנו שומעים דברים חדשים.

ובכלל צריך שאדם לא יהיה לו בכלל עסק עם נשים, זה לא בשבילנו. צריך כל אחד בצניעות. נשים יש להם איזה ענינים שלהם, לא צריך לדבר הרבה עם נשים.

היום אפילו בתלמודי תורה היום יש פקידות. כתוב "ויפקד המלך פקידים" לא פקידות... בבתי ספר בית יעקב יש פקידות, אבל ראיתם שמה שמים פקידים? בודאי שלא! אז למה לשים פקידות בתלמודי תורה? שימו פקידים! באים האבות של הילדים, זה לא טוב. זה גורם לצרות נוראות. בשביל מה צריך את זה?

צריך לעשות הכל בחכמת חיים, ואם אנחנו נשמור על המחנה שלנו שיהיה בו קדושה וטהרה, הקב"ה ישמור עלינו. אנחנו צריכים לשמור את המחנה שלנו בקדושה. איך יהיה עם הילדים שלנו אחר כך? איך נשמור? צריך קדושה.

לפני אותיות תור"ה יש אותיות "קדש"ה", כי אדם שרוצה לזכות לתורה, צריך קדושה. ובלי קדושה אין תורה. איפה תשרה התורה?! צריך שהלומד תורה יהיה כלי שמחזיק ברכה.

לכן עכשיו מה שאנחנו צריכים עכשיו מתחיל הקיץ הלוהט, חזק חזק, ברחוב אי אפשר ללכת. צריך האדם לפני שיוצא לדרך יתפלל להקב"ה שישמור אותו. כמה שאדם קודם כל יחשוב לפני שהוא יוצא אם כדאי לו ללכת או לא כדאי לו ללכת.

ה' יברך את כל חברי השיעור, ואת כל הקוראים בעלון "האוצר השבועי", מלכא דעלמא יברך אתכם בבריאות ושמחה, תזכו לשנים רבות נעימות טובות בנחת. חיים טובים, ארוכים בריאים ושמחים. אמן ואמן.

יומא טובא לרבנן

הגיע לאור העולם הסט שרבים ציפו לו

ספר האוצר י' נרכים

פנינים יקרים מפרד"ס התורה על סדר פרשיות השבוע מאוצר שיחותיו ומאמרו של הרה"ג רבי בניהו יששכר שמואלי שליט"א בתוספת הזוהר הק' עם פירוש על הפרשה.

במחיר מיוחד
₪ 350

להשיג עכשיו בחנויות הנבחרות ובחנוות ספרי הישיבה "סגולה"

☎ 02-644-33-00